

TRƯỜNG THPT ĐÀO SƠN TÂY

TỔ NGŨ VĂN

NỘI DUNG ÔN TẬP MÔN NGŨ VĂN - KHỐI 10

GIỮA HỌC KÌ II – NĂM HỌC 2024-2025

A. PHẦN ĐỌC HIỂU VĂN BẢN THƠ TRỮ TÌNH

I. YÊU CẦU CẦN ĐẠT

1. **Học sinh phân tích và đánh giá** được giá trị thẩm mỹ của một số yếu tố trong thơ như: thể thơ, từ ngữ, hình ảnh, vần, nhịp, đối, chủ thể trữ tình ...
2. **Học sinh phân tích và đánh giá** được tình cảm, cảm xúc, cảm hứng chủ đạo mà người viết thể hiện qua văn bản; **phát hiện** được các giá trị đạo đức, văn hóa từ văn bản; **nêu** được ý nghĩa hay tác động của tác phẩm văn học đối với quan niệm, cách nhìn, cách nghĩ và tình cảm của người đọc; **thể hiện** được cảm xúc và sự đánh giá cá nhân về tác phẩm

II. TRI THỨC NGŨ VĂN

1. Tình cảm, cảm xúc trong thơ

- Tình cảm, cảm xúc trong thơ là những rung động nội tâm, những cảm nhận của nhà thơ về cuộc sống. Tình cảm, cảm xúc trong thơ đánh thức những rung động tinh tế trong trái tim người đọc.

2. Cảm hứng chủ đạo trong thơ

- Cảm hứng chủ đạo trong thơ là trạng thái tình cảm mãnh liệt, say đắm xuyên suốt tác phẩm thơ, tác động đến cảm xúc của những người tiếp nhận tác phẩm. Một tác phẩm thơ có thể có nhiều cảm hứng, nhưng chỉ một cảm hứng chủ đạo vì đó là cảm hứng chính, bao trùm tác phẩm.

3. Xem lại tri thức ngữ văn bài 3 để ôn lại kiến thức về: Chủ thể trữ tình, vần và nhịp, từ ngữ, hình ảnh trong thơ...

4. Thực hành Tiếng Việt: Lỗi về trật tự từ trong câu và cách sửa

- Câu mơ hồ về nghĩa
- Câu sai logic
- Diễn đạt không đúng nội dung

B. PHẦN VIẾT

1. Văn bản *Thơ trữ tình*

(Lưu ý: Văn bản ra đề nằm ngoài sách giáo khoa đang học)

2. Kiểu bài: Viết văn bản nghị luận phân tích, đánh giá chủ đề và những nét đặc sắc nghệ thuật một tác phẩm trữ tình

3. Yêu cầu đối với kiểu bài:

- Yêu cầu về nội dung:

+ Xác định được chủ đề, nội dung chính và phân tích, đánh giá ý nghĩa, giá trị của chủ đề bài thơ.

+ Phân tích đánh giá được một số nét đặc sắc về hình thức nghệ thuật như dạng thức xuất hiện của chủ thể trữ tình, thể thơ, kết cấu, từ ngữ, hình ảnh, vần, nhịp điệu, biện pháp nghệ thuật...

- Yêu cầu về kỹ năng:

+ Lập luận chặt chẽ, thể hiện được suy nghĩ, cảm nhận của người viết

+ Có dẫn chứng xác đáng từ bài thơ

+ Diễn đạt mạch lạc, lập luận chặt chẽ, dùng từ, đặt câu chính xác

+ Bài làm chia làm nhiều đoạn, mỗi đoạn có luận điểm rõ ràng

4. Bộ cục bài viết gồm 3 phần

a. Mở bài: Giới thiệu bài thơ, đoạn thơ (tác giả, tác phẩm, nêu khái quát về nội dung chủ đề, nghệ thuật của bài thơ, trích thơ)

b. Thân bài

b1: Phân tích đánh giá chủ đề

+ Nêu chủ đề, phân tích chủ đề bằng cách phân tích ý nghĩa nhan đề, các hình ảnh, từ ngữ, trong việc thể hiện chủ đề.

+ Phân tích và đánh giá được tình cảm, cảm xúc của chủ thể trữ tình qua mạch cảm xúc, suy tư, cảm hứng chủ đạo của người viết thể hiện qua văn bản, phát hiện được các giá trị đạo đức, văn hóa từ văn bản.

b2: Đánh giá những nét đặc sắc về nghệ thuật bài thơ trong các yếu tố:

+ Chủ thể trữ tình

+ Cách sử dụng hình ảnh, từ ngữ, các biện pháp nghệ thuật

+ Cách gieo vần, nhịp điệu

+ Kết cấu, thể thơ...

c. Kết bài:

- Khẳng định lại giá trị chủ đề, những nét đặc sắc nghệ thuật bài thơ

- Bài học bản thân.